

číslo 7–8/2021
ročník 29

ZPRÁVODAJ

PRAŽSKÉ ARCIDIECÉZE

Nová část katedrály

Církev o manželství

Hospodaření arcidiecéze

Editorial

Vážení čtenáři,

přinášíme rozhovor s historikem Pavlem Blažkem, Dr. Phil, o katolickém učení o manželství. Pokračujeme v sérii textů o svatovítské katedrále i o svaté Ludmile. Generální vikář Mons. Jan Balík nás seznámí s aktuální podobou hospodaření naší arcidiecéze a Arcidiecézní charita Praha představí některé své zahraniční aktivity.

Stanislav Zeman

Obsah

3 Ze života arcidiecéze

P. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl, Th.D., CSsR:
Nová část katedrály

MgA. Vít Hájek: Zavraždění sv. Ludmily na Tetíně

Pavel Blažek, Dr. Phil: Co se mění a nemění v katolickém učení o manželství

11 Arcidiecézní charita Praha

Mons. Jan Balík: Správa církevního majetku v zemi zázvisti

14 Světová církev

15 Z biskupských diářů

16 Programy

18 Z Act curiae

Milí přátelé,

uplynulo první pololetí či pro studenty první semestr. Byl zcela jistě poznamenán epidemií čínského koronaviru, s kterým jsme se probíjovávali jak při bohoslužbách, tak i naší spoluúčasti na zápase s touto nemocí. Byl to také půlrok práce s elektronickými sdělovacími prostředky, které nás mnohem naučily.

V květnu jsme modlitbou růžence a prosbami k sv. Josefovi zapojili do tohoto zápasu i nebe. V červnu jsme si v strahovském opatství nazývaném Sion připomněli svátek sv. Norberta, zakladatele řádu premonstrátů, a také toho, který se spolu se sv. Josefem stal součástí českého nebe, ochráncem naší země. Myslím, že je zapotřebí, abychom nepolevili v modlitebním zápase. Pražský Hrad se otevřel veřejnosti a možnost bohoslužeb i modliteb je darem pro naši místní církev. Nedělní nešpory v 17 hodin jsou jasnou epifanií modlící se pražské církve. V pražské katedrále pohřbený sv. Jan Nepomucký nám připomíná nejenom statečnost, ale také vytrvalost v zápase, který vedl náš kontinent s morovou ranou. Nebylo to snadné, mnohé kláštery se vyprázdnily zcela a více jak čtvrtina obyvatel Evropy zaplatila životem. V městech to znamenalo někdy i téměř polovinu zemřelých obyvatel. Bezespory tato rána zanechala hluboké brázdy v lidských duších. Dezorientace a někdy i zoufalý odpor vedl ke vzpourám a také i k poklesu duchovního života. Byla to modlitba a obnova duchovního života, která přispěla k návratu do normálního života.

Přijměte mé poděkování za statečnost, obětavost a modlitby v tomto období, ale i přání, abyste si v době prázdnin a rozvolnění odpočinuli od někdy vypjaté a stresující aktivity, která však byla tolik potřebná.

Žehná Vám

kardinál Dominik Duka OP
arcibiskup pražský

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ KE STUDIU NA KTF UK

Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze vyhlašuje přijímací řízení ke studiu pro akademický rok 2021/2022. Zájemci mohou podat přihlášku do **3. srpna 2021**. Nabízené studijní obory:

- **Katolická teologie** (magisterské studium, prezenční, 5 let)
- **Teologické nauky** (bakalářské studium, kombinované, 4 roky)
- **Teologické nauky** (navazující magisterské studium, kombinované, 2 roky)
- **Aplikovaná etika** (navazující magisterské studium, kombinované, 2 roky)
- **Dějiny křesťanského umění** (bakalářské studium, prezenční, 3 roky)
- **Dějiny křesťanského umění** (navazující magisterské studium, prezenční, 2 roky)
- **Dějiny evropské kultury** (bakalářské studium, prezenční, 3 roky)
- **Dějiny evropské kultury** (navazující magisterské studium, prezenční, 2 roky).

Podrobnosti týkající se přijímacího řízení a ostatní informace o studiu na KTF UK jsou k dispozici na <http://www.ktf.cuni.cz>.

AKCE V RÁMCI ARCIDIECÉZNÍHO CENTRA MLÁDEŽE

Letní tábor Taxiway camp pro mladé od 12 do 15 let se uskuteční v týdnu 25. – 30. července 2021 na Hoře Matky Boží v Králíkách. Nabídne pro mladé přijatelnou formou příležitost k tomu více objevit Boha, prožít týden ve společenství věřících vrstevníků, přemýšlet o víře a společně se modlit. Připravujeme také nový běh **dvoutétoho kurzu LIFT** pro mladé od 16 do cca 26 let, který začne, dá-li Bůh, v říjnu 2021. Cílem tohoto formačního programu je to, jak název napovídá, aby Bůh pozvedl životy mladých lidí a oni byli s to udělat další kroky k dospělejšímu a zralejšímu křesťanskému životu a ke službě tam, kde žijí.

Na akce Arcidiecézního centra mládeže je možné se přihlásit na webu www.adcm.cz

POUTNÍ TAMMÍM 2021

Bohoslovci zvou mladé muže na pouť za duchovní povolání k Panně Marii Sedmibolestné na Cvilíně u Krnova v termínu **15.–19. srpna 2021**. Přihlášky do 15. července na adresu: poutnitammim@gmail.com. Více informací na: www.seminar-praha.cz

MANŽELSKÁ SETKÁNÍ

Chcete žít křesťanské manželství naplněné, radostné a zároveň prohloubit svůj vztah k Bohu? Nevíte si rady s řešením konfliktů v partnerském vztahu? Cítíte se partnerem zraňovaní či nepochopení? Rádi byste partnerovi udělali radost, ale nevíte jak? Unavuje vás zaběhnutý stereotyp a toužíte po obohacení vašeho manželství? Srdečně vás zveme na letní kurz **MANŽELSKÁ SETKÁNÍ**

S ŘEHOLNÍKY VE VYSOKÝCH TATRÁCH

Hospitálský řád sv. Jana z Boha (Milosrdní bratři) pořádá 6. ročník akce pro mladé muže od 18 do 40 let, kteří se cítí být povolání sloužit nemocným a potřebným lidem a žít v řeholní komunitě. Termín **25.–29. 8. 2021**, duchovní program, rozhovory, vysokohorská turistika. Cena: 1.000,- Kč (+ doprava), ubytování v horské chatě v srdci Vysokých Tater. Přihlašujte se do 31. 7. 2021, pro podrobnější informace a přihlášky pište na prevor@milosrdni.cz

17.–24. července 2021 v Blatné. Více info: www.manzelskasetkani.cz, Facebook: „MANŽELSKÁ SETKÁNÍ – Šance pro manželství, z. s.“ (<https://www.facebook.com/manzelskasetkani.cz>), Instagram: @manzelaky

Římskokatolická farnost Sázava Vás zve na

SVATOPROKOPSKOU POUŤ NA OBNOVENÉ SÁZAVĚ

SOBOTA 3. 7. 2021 – MALÁ KNĚŽSKÁ POUŤ
8:30 poutní mše svatá a novokněžské požehnání
slouží P. Václav Šustr

10:30 slavnostní poutní mše svatá
slouží biskup Zdenek Wasserbauer, pomocný biskup pražský

19:00 pobožnost ke sv. Prokopovi
19:30 – 22:00 adorace

NEDĚLE 4. 7. 2021 – SLAVNOST SV. PROKOPA
8:30 poutní mše svatá farnosti Kolín
slouží otcové verbisté z Kolína

10:30 hlavní poutní mše svatá
slouží arcibiskup Charles Daniel Balvo, apoštolský nuncius v ČR

Římskokatolická farnost Sázava, Zámecká 75, 285 06 Sázava
P. Radim Cigánek, e-mail: radim.ciganek@centrum.cz

Zpravodaj pražské arcidiecéze. Uzávěrka příštího čísla 15. srpna 2021.
Vydává Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16, 119 02 Praha 1
www.apha.cz | www.facebook.com/apha.cz | e-mail: zpravodaj@apha.cz

Obsah připravuje, rozšiřuje a objednávký přijímá Odbor komunikace, Hradčanské nám. 56/16, 119 02 Praha 1.
E-mail: zpravodaj@apha.cz, redakce: Vít Kochánek, Kristýna Poulová, Stanislav Zeman. Texty jsou redakčně upraveny.
Foto na titulní straně: Lucie Horníková, Člověk a Víra, z letošní Slavnosti Těla a krve Páně – průvodu po Hradčanském náměstí.
Sazba: YellowMeloun s.r.o. Tisk: TISKÁRNÝ B.N.B., spol. s r.o.
Vychází 11x do roka. Registrace: MK ČR E 13802; ISSN 2570-8156. Příspěvek na 1 výtisk 15 Kč.

Nová část katedrály

Šestý díl textu o svatovítské katedrále připravil P. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl, Th.D., CSsR.

POKUSY O DOSTAVBU DÓMU

Husitské války znamenaly pro pražskou katedrálu konec jejího budování. Opět se zde osvědčilo staré latinské přísloví, které říká, že „inter arma silent musae“, neboli když řinčí zbraně, utichají múzy. Dílo Karla IV. nicméně nikdy nepřestalo nutkat další generace k pokračování a dokončení. První větší prací byla královská empora, vložená do jedné z kaplí jižní strany staré části katedrály. Vznikla kolem roku 1490 a bývá pokládána za dílo Benedikta Rieda.

První pokus o dostavbu katedrály byl učiněn v roce 1509, v roce, kdy zde byl korunován na českého krále Ludvík Jagellonský. Tehdy byla podle svědectví kronikářů zahájena stavba věže „na straně k příkopu“, tedy severní věže katedrály. Katedrála měla tedy mít dvě věže. Tento pokus o dostavbu byl s velkou pravděpodobností svěřen Benediktu Riedovi.

V době nástupu Habsburků na český královský trůn byla katedrála ve značně zchátralém stavu. Plány na dostavbu tak vystřídalý snahy o obnovu již postavené části. Další ranou, která odsunula možné myšlenky na dostavbu, byl požár Pražského hradu v roce 1541, tehdy bylo třeba poškozený svatovítský dóm opravit, ale nedostávalo se financí. Nicméně nás Tomáš Pešina z Čechorodu informuje, že císař Ferdinand chtěl zahájit dostavbu katedrály. Příčinou, že tak neučinil, byly turecké války.

Na přelomu 40. a 50. let 16. století měla být zastřešena věž katedrály. Návrh Paola della Stelly (+1552) počítal se zakončením podobným věžím Týnského chrámu. Tato dostavba se ovšem nerealizovala. O několik let později byl realizován návrh s renesančním tvaroslovím, patrně od Bonifáce Wohlmuta. Krov na velké věži byl vybudován v letech 1561 a 1562 dvorním tesařem Matějem Rachem.

Poté, co byl v roce 1561 po 140 letech opět obsazen pražský arcibiskupský stolec a prvním arcibiskupem po dlouhé době se stal Antonín Brus z Mohelnice, přislíbil císař Ferdinand I., že se zasadí o výstavbu nové kaple sv. Vojtěcha nad hrobem tohoto druhého pražského biskupa a mučedníka. Kaple byla vybudována pravděpodobně

v roce 1576 a jejím autorem byl Ulrich Aostalli.

Již zmiňovaný Tomáš Pešina z Čechorodu, historik a probošt svatovítské kapituly, zaznamenal pověst, že ten, kdo dostaví Svatovítský dóm, také opět získá Istanbulský chrám Hagia Sophia a zvíťezí nad osmanskou říší. To bylo impulsem k dalším pokusům o dostavbu katedrály. V roce 1673 položil císař Leopold I. základní kámen k dostavbě lodi, investorem byl pražský arcibiskup Matouš Ferdinand Sobek z Bílenberka.

Práce probíhaly poměrně rychle, ale jak rychle začaly, tak náhle skončily, což bylo způsobeno smrtí arcibiskupa Bílenberka v roce 1675. Dostavba katedrály měla být barokní, na římský způsob, v podobě baziliky s transeptem a kupolí nad křížením. Za autora dostavby bývá pokládán Giovanni Domenico Orsi.

Další desetiletí byla snaha o dostavbu katedrály opět vystřídaná údržbou a opravami. Stará část katedrály nebyla v dobrém stavu. Důležitým impulsem k obnovným pracím byla beatifikace (1721) a kanonizace (1729) sv. Jana Nepomuckého. Tehdy se dokonce opět vzkřísila myšlenka na dostavbu. Dopis císaře Karla VI. dokládá, že prostředky, které zbyly po zaplacení výdajů na blahorečení sv. Jana Nepomuckého, měly být využity na dostavbu katedrály. Další dopisy tento záměr potvrzují. Na plánech tehdy pracoval pod dohledem pražského arcibiskupa Františka Ferdinanda Khünburga (1651–1731) Jan Ferdinand Schor (1686–1767). Ani z tohoto pokusu o dostavbu nic nebylo. Za pruského obléhání Prahy v květnu a červnu roku 1757 byla poškozena dělostřeleckou palbou i katedrála,

Busta Kamila Hilberta v triforiu nové části katedrály

na střechu katedrály dopadlo 215 kulí, byly poškozeny klenby, kružby oken i mobiliář. Katedrála byla opravována více než deset let. Kromě toho uhodil blesk do věže a poškodil ji. V letech 1769–1771 byla pořízena nová helmice věže, která dostala dnešní tvar. Práce vedl císařský dvorní architekt Nicolo Pacassi.

DOSTAVBA KATEDRÁLY

Myšlenky na dostavbu katedrály ožily znovu na začátku 19. století. Tehdy začaly vycházet publikace o hodnotě středověkých památek. Romantické nadšení zachvátilo i Prahu. Zaníceným propagátorem dostavby katedrály se stal kanovník Václav Michal Pešina (1782–1859), kterému se opakovaně zdál sen, v němž mu bylo posláno dostavby svěřeno. Autorem prvního návrhu dostavby byl v roce 1834 Karel Řivnáč, ale Pešina tehdy s touto ideou nepochodil u kancléře Metternicha, kterého žádal o podporu. V roce 1842 přislíbil vypracovat plány Josef Ondřej Kranner. V roce 1844 udělil císař Ferdinand Dobrotivý souhlas se založením spolku pro dostavbu katedrály. V den 500. výročí od položení základního

kamene katedrály, 21. listopadu 1844 se sešla ustavující schůze výboru stavebního spolku. Jednota pro dostavbu Svatovítského chrámu byla ustavena ovšem až 22. května 1859. Předsedou Jednoty byl hrabě Thun, záměr dostavby podpořil pastýřským listem pražský arcibiskup Bedřich kardinál Schwarzenberg (1809–1885), přípravou dostavby byl pověřen Josef Ondřej Kranner (1801–1871). Nejprve byly obnoveny chórové kaple staré části, následoval opěrný systém a vysoký chór, začalo se uvažovat o novogotické přestavbě horní části Velké věže. V roce 1870 zemřel hrabě Thun a o rok později Josef Ondřej Kranner. Od roku 1872 vedl dostavbu Josef Mocker.

U příležitosti devítistého výročí založení pražské diecéze byla 30. srpna 1873 slavnostně otevřena obnovená stará část katedrály, 1. října téhož roku pak kardinál Bedřich Schwarzenberg položil základní kámen k novostavbě západní části katedrály. V tvarosloví se Josef Mocker přidržel odkazu Petra Parléře, takže nová část katedrály je dokonalou kopií Parléřova díla, dokonce i s pokračujícím triforiem. Její stylová čistota ovšem působí dojmem jakéhosi chladu. Byl-li Parléř experimentátor, Mockerova část je „jen“ akademickou kopií Parléřova hravého ducha. Nicméně díky tomu působí stará

a nová část katedrály dojmem harmonického celku.

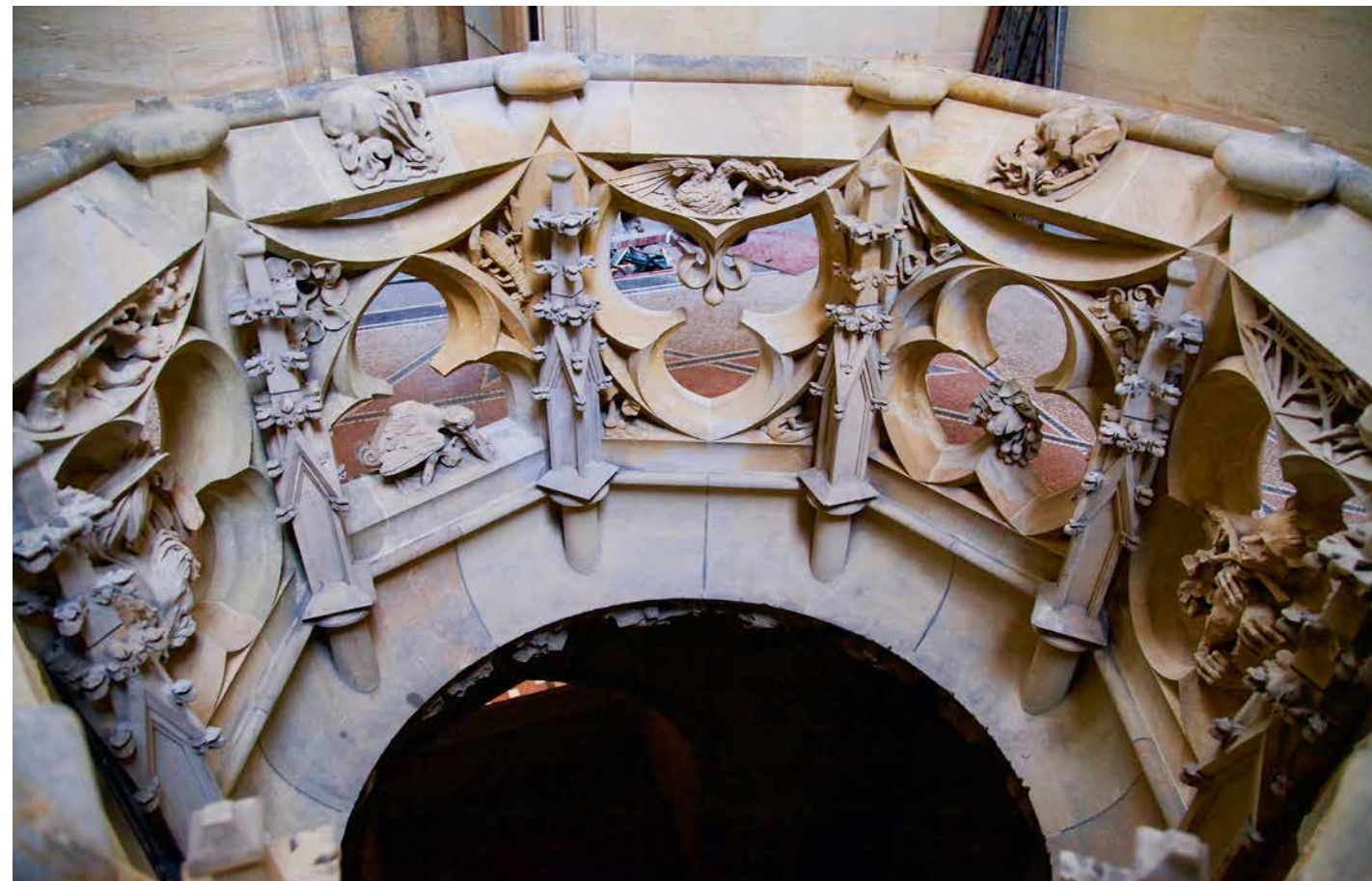
Věže v západním průčelí katedrály byly dokončeny v roce 1892, o šest let později západní štít. Když v roce 1899 Josef Mocker zemřel, dostavba katedrály byla ve velmi pokročilém stádiu, nová část měla postavené rovněž zdi hlavní lodi a ta byla zastřešena.

Po smrti Josefa Mockera byl řízením dostavby katedrály pověřen Kamil Hilbert (1869–1933). Na rozdíl od svého předchůdce nebyl příznivcem přísného neogotického purismu, fascinovala jej expresivní pozdní gotika a ovlivnila jej i secese. Aby objasnil minulost chrámu, zahájil archeologické průzkumy a spolu s Antonínem Podlahou se podílel na vzniku bohatě dokumentované publikace o dómu. Kamil Hilbert dovedl stavbu nové části do konce. Jeho vliv se spíše projevuje v detailech, koncepcí Josefa Mockera dala chrámu základní podobu již dříve. V roce 1907 byla dokončena kružba velkého okna v jižním transeptu, kam Hilbert vkomponoval motiv české královské koruny. Hilbert zpočátku počítal i s dokončením Velké věže v gotizujícím stylu, ale brzy od tohoto záměru upustil. Díky Kamilu Hilbertovi byla přesunuta Wohlmutova kružba do severního transeptu, a tak byla památka zachována a současně bylo dosaženo jednotného chrámo-

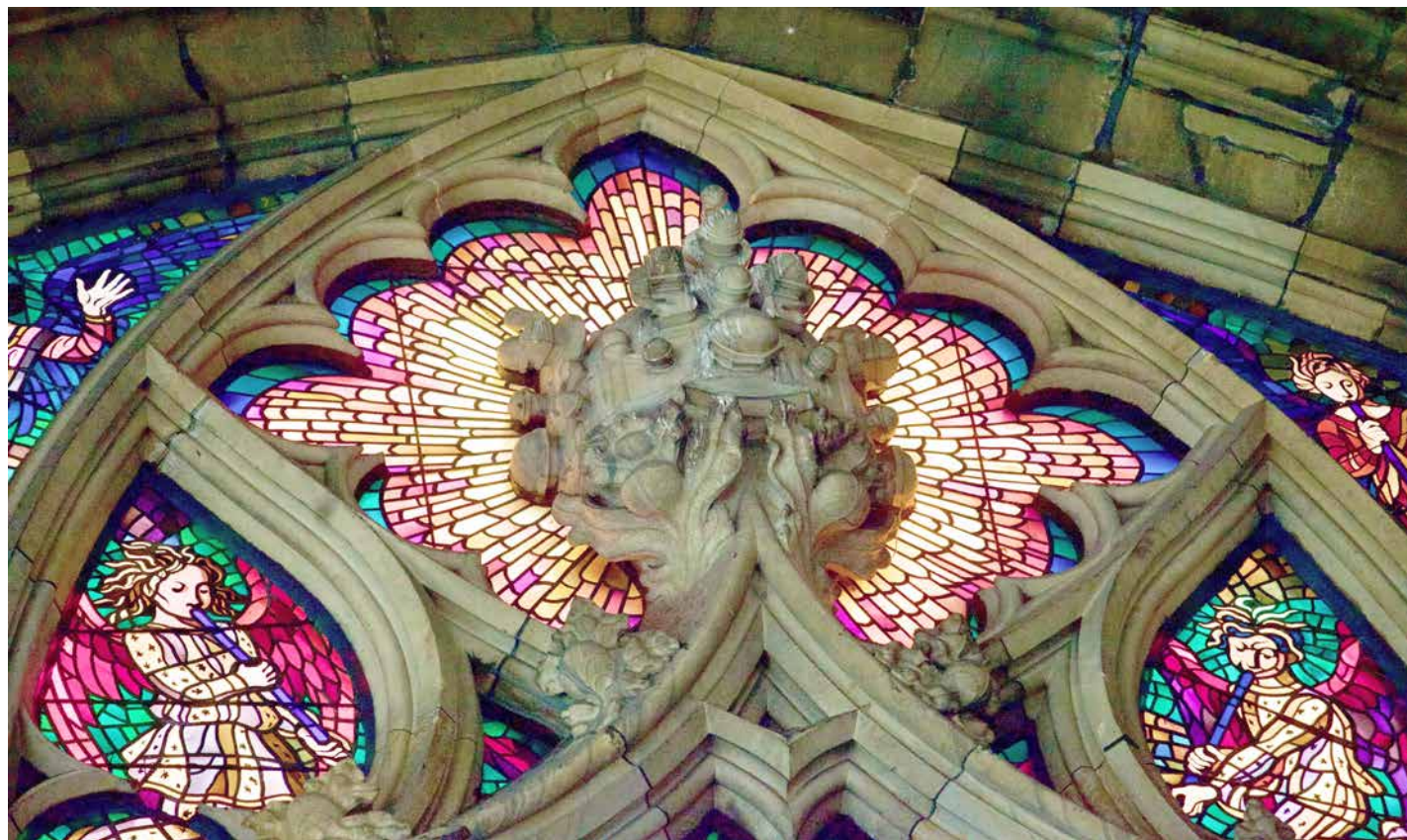
vého prostoru. Pod Hilbertovým vedením byla započata i dnešní podoba úpravy hrobky českých králů. Za jeho působení pracovala na dostavbě a výzdobě chrámu celá plejáda předních českých umělců, jako Břetislav Benda, Cyril Bouda, Bohumil Kafka, František Kysela, Alfons Mucha, Vojtěch Sucharda, Karel Svoboda, Jan Štursa a mnozí další. Kromě již zmiňovaného Antonína Podlahy (1865–1932), později světícího biskupa pražského se na katedrálním díle podíleli i teolog a historik umění Josef Cibulka či historik umění Zdeněk Wirth.

Dokončenou katedrálu vysvětil 12. května 1929, v roce, kdy se slavilo svatováclavské milénium, pražský pomocný biskup Jan Nepomuk Sedlák, mši svatou celebroidal pražský arcibiskup František Kordač. Oficiální otevření katedrály se konalo na svátek sv. Václava 28. září 1929. Metropolitní chrám tehdy otevřel biskup Antonín Podlaha a mši svatou sloužil pražský arcibiskup František Kordač.

Otevřením katedrály práce ovšem nekončily. Pokračovaly i v následujícím desetiletí a některé dokonce i po roce 1948. Katedrála je opravována a udržována dodnes, dodnes je také doplňována a obohacována dalšími uměleckými díly. Je svědectvím minulosti i přítomnosti.

Výzdoba zábradlí severní věže západního průčelí

Česká královská koruna v kružbě okna jižního transeptu.

PROCHÁZKA KAPLEMI NOVÉ ČÁSTI KATEDRÁLY

Vstoupíme-li do katedrály západním vchodem a vydáme-li se po její severní straně, pak první kaplí bude **kaple Bartoňů z Dobenína**. V ní nás zaujme vitráž zobrazující blahoslavenství, jejímž autorem je František Kysela podle námětu Josefa Cibulky. V kapli se nachází socha sv. Anežky České od Karla Stádníka. V kapli je pohřben pražský arcibiskup Josef Beran.

Následující kaple se nazývá **Schwarzenberská**. Vitráž od Karla Svolinského, opět podle námětu Josefa Cibulky, zobrazuje záchranu rodu před vymřením na přímluvu sv. Jana Nepomuckého a biblické paralely z Abraháмова života.

Následuje **Nová arcibiskupská kaple**. Vitráž je dílem Alfonse Muchy podle návrhu autora a Josefa Cibulky. Zobrazuje alegorii slovanských národů a oslavu sv. Cyrila a Metoděje. Do kaple byla přenesena renesanční nástěnná malba Bartoloměje Sprangera a barokní oltář.

V kapli se nachází arcibiskupská hrobka, kde jsou pohřbeni arcibiskupové František Kordač, Karel Kašpar, František Tomášek, Miloslav Vlk a biskup Antonín Podlaha.

Další kaplí na jižní straně katedrály je tzv. **Hilbertova kaple**. V kapli se nachází spirálovité schodiště označené Hilbertovým monogramem, vedoucí do Nové klenotnice. Nad schodištěm

je vitráž od Cyrila Boudy podle návrhu Josefa Cibulky, zobrazující sv. Štěpána. Následuje **Nová sakristie**. Ta je prostorem, který je používán jako servisní zázemí. Pod klenbou jsou kopie bust Krista Panny Marie a českých zemských patronů z vnějšího triforia katedrály, dílo Václava Levého. Nad sakristií je **klenotnice**, kde je uložen Svatovítský poklad, což jsou cenné relikviáře, obrazy a liturgické předměty od středověku do současnosti, jako například přilba a drátěná košile sv. Václava, jazyk sv. Jana Nepomuckého, Svatovítský Věraikon, korunovační kříž, loktuše Panny Marie a další. Před sakristií stojí tzv. **Bílkův oltář**, vynikající řezbářské dílo z mnoha druhů dřevin z roku 1899, darovaný v roce 1927 do katedrály prezidentem T. G. Masarykem.

Mírně vyvýšená podlaha uprostřed hlavní lodi na úrovni Nové sakristie upomíná na původní **hrob sv. Vojtěcha** v renesanční kapli sv. Vojtěcha, který byla při dostavbě katedrály stržena. Budeme-li se vracet po jižní straně nové části katedrály, jako první uvidíme **vstup do Velké jižní věže**. Ta patří ještě ke staré části katedrály. Při dostavbě byly zdi kaple v přízemí věže zesíleny a vedle ní byla vybudována místnost pro kapitulní knihovnu, do níž se vchází z následující, tedy **Thunovské kaple**. Ta je ozdobena vitráží Františka Kysely podle návrhu Josefa Cibulky. Na vitráži na téma žalmu 126 „Kdo seji v slzách, žnout budou s jásotem“ jsou zob-

razeny těžké životní situace, v nichž očekáváme Boží pomoc. Oltář, který je zde umístěn, pochází ze 16. století, visí na něm obraz Kristus mezi anděly, dílo italského malíře Giulia Licinia z let 1579–1580.

Následuje **Kaple Božího hrobu**. Vitráž Karla Svolinského na námět Josefa Cibulky s námětem prokazování skutků milosrdenství je z roku 1932. V kapli je umístěn barokní oltář z roku 1674 s oltářním obrazem Rodiny Panny Marie. Kromě toho zde visí obraz Svaté rodiny z poloviny 17. století v rubensovském stylu a obraz sv. Máří Magdalény z doby kolem roku 1600. Tento obraz je darem prezidenta Masaryka katedrále.

Poslední kaplí je **Kaple sv. Ludmily**. Sloužila jako křestní kaple. Vitráž Maxe Švabinského s tématem Seslání Ducha Svatého na námět Josefa Cibulky je z let 1933–1935. Západní stěnu kaple zdobí mozaika Křtu Páně z roku 1955 podle návrhu Maxe Švabinského. Socha z carrarského mramoru, zobrazující umučenou sv. Ludmilu, je dílem Emanuela Maxe z roku 1845. V kapli visí obraz Kladení Krista do hrobu, dílo italského umělce olivněného Carravaggiem, z doby kolem poloviny 17. století. Nová část katedrály, jakkoli působí stroze a možná méně zajímavě, je plna pozoruhodných detailů, uměleckých děl a souvislostí. Zaslouží si tedy naši pozornost stejně jako gotická arrasovsko-parléřovská část.

Stanislav Přibyl

Zavraždění sv. Ludmily na Tetíně

Pokračujeme sedmou částí textu o svaté Ludmile u příležitosti 1100 let od její mučednické smrti.

Proč Ludmila po sporu s Drahomírou odešla právě na Tetín, vysvětluje archeoložka Milena Bravermanová tím, že se pravděpodobně nechtěla stáhnout z veřejného života. „Pokud by tomu tak bylo, mohla odejít ke svým spojencům do Bavorska, ale ona odešla pár km od Prahy a jistě neustále očekávala zprávy a pokud to jenom trochu půjde, zasáhnout také do nějaké politiky.“

To by ovšem naznačovalo další možný spor obou žen. Mohlo s ním souviset, že v době Ludmilina odchodu na Tetín došlo pro mezinárodní situaci k důležitému paktu: uzavření kompromisu do té doby dvou nesmiřitelných bloků – Bavorska, které výrazně ovlivňovalo církevní poměry v Čechách a stále víc expandujícího Saska. Což Drahomíra, která měla se Sasy špatné zkušenosti z mládí, nesla nelibě, zatímco Ludmila toto rozhodnutí respektovala.

„Drahomíra se mohla obávat toho, že Ludmila má dobré kontakty v zahraničí“, říká historička Naďa Profantová, „a rozhodla se zabít ji dřív, než by tyto své známosti mohla případně využít.“ Je to jeden z možných hypotetických důvodů rozkolu obou žen. Historik Petr Sommer vše doplňuje: „Šlo by o těžký státnický rozkol. Ano, v tom případě by se vlastně jednalo o politickou vraždu.“

Drahomíra vyslala z Prahy skupinu lidí, která měla Ludmilu sprovodit ze světa. V jejím čele stáli Gommon a Tunna. Severská jména naznačují, že šlo o profesionální žoldnéře, s nimiž se setkáváme na řadě dvorů raného středověku. Jak se do zcela jistě dobře chráněného místa dostali, je otázkou. Možná je Ludmila znala ze svého pobytu v Praze. Mohla by o tom svědčit i její legendistická poznámka, kdy jim vytýká jejich zběsilost za to, že o ně kdysi pečovala.

Způsob provedení vraždy nebyl náhodný: podle tehdejších zvyků měl

být křesťan, který prolije nevinné krev, předznamenán k uctívání jako mučedník. Drahomíra proto nechala Ludmilu uskrtit. Podle některých legend provazem, podle jiných závojem. Což jsou detaily, které se pak po celý středověk s Ludmilou spojují, přičemž závoj je jedním z jejích světeckých atributů. Po zavraždění Ludmily byl na severním okraji hradiště proveden rychlý pohřeb, aby se vše okamžitě sprovodilo ze světa a na Ludmilu bylo zapomenuto. Jenomže podle Kristiánovy legendy se tím nic ze světa nesprovodilo.

Vít Hájek

ČERVENÁ STŘEDA 2021

Mezinárodní připomínka lidí pronásledovaných pro víru

SETKÁNÍ ZÁJEMCŮ

Kdy:
30. září 2021
od 16:00

Kde:
Kostel sv. Vojtěcha,
Kolejní 4, Praha 6

Příhlášky a informace:
www.cervenastreda.cz

- Zjistíte možnosti zapojení se do iniciativy Červená středa ve Vaší obci či farnosti
- Dozvíte se více o problematice náboženské svobody
- Inspirujete se aktivitami jiných farností a sborů
- Objevíte technické možnosti nasvícování budov červeným světlem

Co se mění a nemění v katolickém učení o manželství

Před několika týdnů jste vydal v Karlelitánském nakladatelství malou, ale podnětnou knížku s názvem „Jedno tělo. Co se mění a nemění v katolickém učení o manželství“. Jako historik se v ní zamýšlíte nad katolickou naukou o manželství. Co vás vedlo k jejímu napsání?

Víte, manželství je mým dlouholetým tématem. Věnuji se mu jak prakticky (smích) – letos s manželkou slavíme stříbrnou svatbu –, tak odborně. Jsem historikem středověkého myšlení a jedním z mých badatelských zájmů jsou právě manželství a rodina ve středověké teologii, filosofii a církevním právu. Tou knížkou jsem chtěl v kostce představit, co jsou řečneme hlavní pilíře katolického učení o manželství, na jakých biblických základech toto učení stojí a jak se historicky vyvinulo až do dnešní podoby. Především jsem chtěl přispět k objasnění toho, co tvoří jaksi trvalé a neměnné jádro katolického učení o manželství, a kde naopak docházelo a dochází k legitimnímu, ba žádoucím, vývoji a změnám. Je to otázka, nad kterou se jako historik a zároveň praktikující katolický křesťan již delší dobu zamýšlím. Zároveň pozoruji na některých současných diskusích, že v této otázce dnes panují nejasnosti.

Můžete uvést nějaké příklady takových změn či vývoje?

Těch příkladů je samozřejmě celá řada; pro ilustraci zde zmíním pouze dva. První se týká vývoje církevní praxe uzavírání platného manželství: V raných dobách křesťanství mezi sebou křesťané uzavírali manželství zpravidla v rodinném kruhu, bez nějaké předepsané

církevní formy či liturgie. Teprve v průběhu středověku začala církev čím dál tím více vyžadovat, aby věřící svá manželství uzavírali „před tváří církve“ (in facie ecclesiae) t.j. ideálně za přítomnosti kněze a (zpravidla) na prahu nějakého kostela. Naplno a závazně se však tento požadavek prosadil až v 16. století na Tridentském koncilu. Ten učinil z uzavření manželství „před tváří církve“ – tedy v normálním případě před místním farářem – přímo podmínku jeho platnosti; zároveň prohlásil všechna manželství, která by někdo uzavřel bez zástupce církve (tzv. matrimonia clandestina) za od nynějška neplatná; to ostatně platí dodnes. Znamená to, že podle dnešních církevně-právních norem by sňatky raných křesťanů, uzavřené pouze v rodinném kruhu, byly vlastně neplatné.

Jako druhý příklad změn zmíním vývoj v tom, jak církev chápe manželskou sexualitu. Církev od svého počátku až dodnes nepřetržitě učí, že manželství je jediným mravně přípustným místem sexuálního soužití. Teprve poměrně nedávno však došlo k důležitému vývoji v tom, jakou hodnotu a účel církev manželskému intimnímu životu přisuzuje. Zjednodušeně můžeme říci, že celá starší morální teologie od antiky po novověk připisovala sexuálnímu soužití v manželství pouze dvojí význam či „účel“: Tím prvním bylo samozřejmě plození dětí; manželský akt uskutečněný za tímto účelem byl považován za mravně zcela bezúhonný, od 13. století dokonce za záslužný, ba svatý. Dále mělo intimní soužití v manželství sloužit k tomu, aby si manželé tímto způsobem vzájemně pomáhali

udržet sexuální pud právě v legitimních mezích manželství a aby nehledali sexuální uspokojení jinak a jinde. Jak učil sv. Augustin, mělo manželství takto plnit funkci tzv. „léku na žádostivost“ (remedium concupiscentiae). Teprve v průběhu 19. a 20. století byl tento tradiční pohled na manželskou sexualitu doplněn a rozšířen o další, nový důraz – a sice o důraz na význam manželského intimního soužití jako specifického způsobu, kterým manželé vzájemně vyjadřují a prohlubují svoji manželskou lásku. Za jistého předchůdce tohoto nového „interpersonálního“ pojetí manželské intimity lze považovat již sv. Františka Saleského. Naplno jej však rozpracovali teprve morální teologové první poloviny 20. století jakými byli Dietrich von Hildebrand a Herbert Doms. V textech učitelského úřadu církve se tento nový pohled poprvé objevil v encyklice Pia XI. o manželství Casti connubii (1930) a posléze také v dokumentech Druhého vatikánského koncilu. Nejvíce se o jeho teologické rozpracování zasloužil papež Jan Pavel II. Ten ve svém cyklu katechezí známém jako „Teologie těla“ objasnil, že smyslem sexuálního soužití manželů otevřeného početí je vzájemné sebedarování v lásce, které se tak stává obrazem i znamením Boží lásky.

Pavel Blažek, Dr. Phil (* 1974)

je historik středověkého myšlení. Působí ve Filosofickém ústavu Akademie věd v Praze a je zapojen do badání na univerzitě v Kolině nad Rýnem. Věnuje se dějinám středověké filosofie a teologie a překládá a vydává středověké filosofické a teologické texty. Zaměřuje se na dějiny manželství a rodiny, středověké způsoby čtení Bible a středověký aristotelismus. Studoval v Londýně, Pise, Lovani a Jeně, delší badatelské pobyty realizoval v Cambridge, Paříži a Mnichově. V roce 2012 uspořádal v Praze mezinárodní konferenci o manželství ve středověku. Činný je i jako popularizátor středověkých témat. Žije v Praze, je ženatý a se svou ženou Ilonou má a vychovává 10 dětí.

Ve své knize však zároveň ukazujete, že se církevní učení o manželství nevyvíjí libovolně, ale že se tak děje podle určitých kritérií. Jaká jsou podle vás kritéria tohoto vývoje?

Přesně tak. Je zcela zřejmé, že církevní učení ohledně manželství prošlo dlouhým vývojem a že historicky dorostlo do dnešní podoby. Poznání tohoto vývoje nám nabízejí právě historické vědy. To však neznamená, že by proto bylo kontingentní. Řečeno jinak: neznamená to, že tento vývoj probíhá živelně a že je toto učení libovolně měnitelné. K tomu, abychom toto nahlédli, si však již nevystačíme s instrumentáři moderní historiografie, ale musíme si vzít na pomoc teologii a musíme se dívat na církev očima víry. Církev totiž není (pouze) lidskou institucí, ale je to společenství věřících založené Kristem, je Kristovým mystickým tělem. Své učení o manželství si proto církev nevytváří sama a podle své vlastní libovůle, ale zakládá je na Písmu svatém, které je pro ni Božím slovem, a především na slovech a činech Toho, který je jejím Zakladatelem a Pánem. Podle katolického chápání je přitom úkolem apoštolů a jejich nástupců, aby toto Boží slovo věrně uchovávali, předávali je i správně je vykládali. Především je pak tento úkol svěřen nástupcům apoštola Petra, kterého sám Kristus ustanovil za hlavu církve a který je společně s biskupy povolán vykonávat v církvi učitelský úřad. Právě o vztahu a roli Písma, tradice a učitelského úřadu v životě církve pojednává konstituce Dei Verbum Druhého vatikánského koncilu. To samozřejmě neznamená dogmatickou strnulost. Učení církve, i ohledně manželství, se v průběhu dějin legitimně vyvíjí a roste. Aby však šlo o autentický vývoj, musí být vždy v souladu se Zjevením a nesmí mu protirečit.

Viděno tímto způsobem, co tedy podle Vás tvoří to neměnné jádro katolického učení o manželství?

Chceme-li pochopit, co tvoří jádro církevního učení o manželství a tím i mantinely pro jeho legitimní vývoj a růst, musíme tedy ptát: Co učí v té věci Písmo, a především sám Kristus? A co v souladu s Písmem kontinuálně předává a učí prostřednictvím nástupců apoštolů, a především nástupců apoštola Petra, církev? Začnu krátkým připomenutím toho, co o manželství učí Písmo: Tím základním textem je zde kniha Genesis. Zde jak

známo čteme, že Bůh stvořil člověka ke svému obrazu jako muže a ženu a že je spojil v manželství. To podle Gn 2, 24 vzniká tak, že „muž opustí svého otce i matku, přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem“. Písmo zde metaforou „jednoho těla“ vyjadřuje, co tvoří podstatu manželství: muž a žena odcházejí ze svých původních rodin a vytvářejí nové životní společenství, novou životní jednotku. Ta obsahuje vzájemné jak duševní, tak tělesné odevzdání jednoho druhému; to je vyjádřeno slovy „přilnout“ a „jedno tělo“. A právě svým sexuální rozměrem se tento svazek liší od všech jiných forem přátelství a mezilidských vztahů,

jak ukazují různá odsouzení pohlavního soužití mimo manželství, se kterými se setkáváme na různých stránkách bible a hlavně v listech svatého Pavla. Zároveň kniha Genesis označuje účel a poslání manželství: Muž v něm ve své ženě získává od Boha vytoužený protějšek a životní partnerku, „kost z mých kostí, tělo z mého těla“ i „pomoc jemu rovnou“, se kterou společně naplňuje Boží příkaz „plodte a množte se a naplňte zemi“. Kristus v Novém zákoně tuto nauku o manželství jako „jednom těle“ obnovuje, ba ještě ji podtrhuje, když říká: „již nejsou dva, ale jeden“. Zároveň z ní vyvozuje něco, co je oproti starozákonní praxi nové: nerozlučitelnost manželství, ale implicitně také jeho výlučnost. Jak zdůrazňuje ve své známé diskusi s farizeji, je to sám Bůh, kdo v manželství spojuje muže a ženu v jedno, a proto člověku nenáleží, aby toto spojení rozloučil: „Co Bůh spo-

jil, člověk nerozlučuj“. Svatý Pavel (či v tomto případě spíše některý jeho žák) pak v Listě Efezským tuto nauku, že se muž a žena v manželství stávají nerozlučitelně jedním tělem přebírá a klade ji do souvislosti s jiným vztahem, pro který rovněž užívá obraz těla: se vztahem Krista a církve.

Ve své knize se snažím ukázat, že církev z tohoto učení Písma o manželství vyvodila šest základních principů, které, když pozorně sledujeme vývoj církevní nauky v této oblasti, zůstávají v její nauce konstantní a tvoří tak její jádro. Setkáváme se s nimi opakovaně jak ve výjádřeních církevních otců, tak v kánonech středověkých koncilů a bulách středověkých papežů, v dokumentech Tridentského i Druhého vatikánského koncilu, v církevním právu a také v bohatém magisteriu moderních papežů. Nalézáme je všechny také v dosud posledním delším dokumentu učitelského úřadu církve k manželství, v exhortaci Amoris laetitia papeže Františka.

A které to jsou?

Je to zaprvé nauka, že manželství bylo ustanoveno Bohem a že je dobré; zadruhé, že se jedná o životní i pohlavní svazek muže a ženy, zaměřený k dobremu společnému životu, k vzájemné lásce i k plození a výchově dětí. Jen na okraji dodávám, že církev z tohoto druhého základního pilíře své nauky o manželství odvozuje svoje učení o nepřípustnosti antikoncepce. Toto učení sice není v Písmu výslovně vyjádřeno, je však z něho odvozeno a církev je od počátku skutečně nepřetržitě zastává. Třetím principem a konstantou katolického učení o manželství je, že se jedná o exkluzivní a jediné morálně legitimní místo sexuálního odevzdání se jiné osobě. Čtvrtým a pátým základním principem je to, že manželství je nerozlučitelné a že je výlučné, a tudíž monogamní. Konečně šestý základní princip spočívá v tom, že církev manželství pokřtěných chápe jako svátost, tedy jako svátostné znamení vztahu Krista a církve.

Samozřejmě je nutno říct, že zatímco tyto základní principy katolické nauky o manželství zůstávají po celé dějiny církve konstantní, jejich konkrétní věroučná formulace se opět vyvíjela a rostla. Tak získala například nauka o svátostném charakteru manželství, která vychází zejména ze zmíněného Listu Efezským, svoji současnou po-

dobu teprve v teologii 12. a 13. století, byť ji ve volnější podobě nalézáme již u církevních otců, hlavně u sv. Augustina. Také je nutno dodat, že ačkoliv základní principy své nauky čerpá církev ze Zjevení, při jejich dalším rozpracování neustále přijímá vlivy a impulzy zvenčí. V antice to platilo pro platonismus a stoicismus, ve středověku pro aristotelskou filosofii, ve 20. století např. pro personalismus a další.

Zdá se, že církevní učení o manželství se dnes v mnoha ohledech dostalo do rozporu s tím, jak je manželství chápáno a praktikováno v západním světě. Jak tomu bylo v minulosti?

Ano, máte pravdu, že mnohé z toho, co dnes církev o manželství učí, je dnes v rozporu s tím, jak je manželství chápáno a žito v širší společnosti. Týká se to především nerozlučnosti manželství, ale také zmíněného morálního požadavku, že manželství má být výlučným místem sexuálního soužití; a týká se to dnes dokonce samotné nauky, že manželství je svazkem muže a ženy. Bylo by však omylem si myslet, že tomu v minulosti bylo jinak: Pohled do církevních dějin ukazuje, že církev ve svých dějinách svoji nauku o manželství někdy hlásá v souladu s okolním světem a kulturou, někdy však v rozporu. Vezměte si například nauku, že manželství je dobré. Nám se dnes to, že je manželství dobré, může zdát zcela samozřejmé a nikým nezpochybňované; ale v průběhu svých dějin musela církev toto své základní přesvědčení hájit dvakrát, v antice proti manichejcům, ve 12. a 13. století pak proti katarům. Nebo již zmíněná nauka, že manželství je nerozlučitelné: Tuto nauku církev ve svých počátcích hlásala navzdory okolní římské i židovské kultuře, kde rozvody a nové sňatky byly zcela přípustné, podobně jako je tomu znovu dnes. Nebo vezměte si nauku, že manželství je výlučné a tudíž i monogamní. Tato nauka v dnešním světě zpochybňována není, odhlédneme-li od zatím okrajových snah učinit společensky přijatelnou tzv. polyamorii. Nebyla zpochybňována ani v počátcích křesťanství, kde byla v souladu s kulturní praxí i se zákonnými normami v římském světě, kde se křesťanství nejprve rozšířilo. Dostala se však do rozporu s mravním kódexem a kulturními tradicemi okolního světa při setkání s kulturami, kde bylo – a je částečně dodnes – praktikováno mnohoženství: v raném středověku

při snahách o christianizaci některých barbarských národů; ve vrcholném a pozdním středověku při kontaktu s islámem; na prahu novověku v misiích mezi některými indiánskými kmeny; ještě později – a prakticky dodnes – v některých oblastech Afriky.

Jak má církev podle vás na všechny tyto výzvy reagovat?

Myslím, že církev má jemně, s laskavostí a s pokorou, ale přitom věrně hlásat svoji nauku o manželství světu, jejíž biblické základy i hlavní pilíře a konstanty jsem se snažil shrnout, a zároveň se má snažit doprovázet a povzbuzovat manžele na cestě života podle této nauky. Jak jsem již říkal, církev si svoje učení o manželství sama nedala, ale dostala je od Boha a Ježíše Krista ve Zjevení na cestu jako dar i závazek. Myslím, že jde o to vysvětlovat krásu i pravdivost tohoto učení, a také o to, aby je církev prezentovala nikoliv jako

soubor příkazů a zákazů, jak se možná dělo kdysi, ale spíše jako nabídku způsobu života, který v posledku vede k radosti a ke štěstí. Právě o toto usiloval např. ve své Teologii těla papež Jan Pavel II a usiluje o to také papež František. Velmi mě například oslovilo, jak v Amoris laetitia papež František vysvětluje nerozlučnost manželství nebo když říká, co to pro manžele znamená, že jejich manželství je svátost, nebo když dává podněty, jak žít v manželství a rodině lásku. A uvědomuji si, že nezapustitelnou roli zde mají také křesťanští manželé, kteří se sami mají snažit do svědčovat krásu a pravdivost toho, co Písmo a církev o manželství učí, svými životy, což je mnohdy mnohem víc než všechna slova.

Zároveň však, a toto také neúnavně zdůrazňuje papež František, má být církev po vzoru samotného Ježíše místem přijetí i milosrdné lásky vůči všem

lidem, i vůči těm – a právě vůči těm – kteří podle jejího učení nežijí, což je v menší či větší míře každý. Obraz církve jako polní nemocnice, drahý papeži Františkovi, je tu případný. V oblasti manželství to pro pastorační lidi, kteří žijí v nejrůznějších tzv. „neregulérních situacích“ znamená jejich láskyplné, milosrdné a neodsuzující doprovázení, takové, které respektuje jejich svobodu a je citlivé k jedinečnosti každého člověka, a znamená to integraci těchto lidí do křesťanských společenství. To je ovšem něco jiného než rezignace na učení církve, protože posledním cílem takového doprovázení vždy zůstává nasměrování člověka na cestu s Bohem a podle jeho přikázání.

Dovolte mi prosím na závěr ještě jednu osobní otázku. Víte, že máte s manželkou deset dětí. Jak se vám daří při tolika dětech psát a bádát?

Tak zaprvé musím říct, že na tom má veliký podíl moje manželka, která se našim dětem věnuje „na plný úvazek“ a která mě v mé práci za celé ty roky nejen toleruje, ale skutečně podporuje. Jak jsem říkal na začátku, v těchto dnech slavíme naši stříbrnou svatbu a musím říct, že jsem své manželce za její obětavou lásku i za všechno, co do naší rodiny a výchovy dětí vnáší, velmi vděčný. Zadrhuje mi pomáhá to, že se snažím dodržovat pevnou pracovní dobu, tj. mít pevně vyhrazený čas na práci a pevně vyhrazený čas na rodinu a různé domácí povinnosti. Právě v mém povolání to občas svádí pracovat pořád, a tím rodina samozřejmě trpí. Konečně však chci ještě dodat toto: Velmi často se nás lidé ptají: „Jak to s tolika dětmi zvládáte?“ K tomu chci nejdříve říct, že vnímám naše děti jako veliký dar; v tom ohledu je to biblicky řečeno „břímě, keré (zas tolik) netíží“; i když se přiznám, že není někdy snadné udržet takovou „tlupu“ ve snesitelné míře klidu a zachovat přitom sám klid; především však neplatí, že vychovávat velkou rodinu je o tolik náročnější, než vychovávat malou rodinu. Ona ta velká rodina má zcela jinou dynamiku, starší sourozenci pomáhají a „zabavují“ mladší, úkoly v domácnosti jsou více rozděleny (alespoň v ideálním případě); různé věci se člověk časem naučí brát s větším nadhledem. Kdyby tomu tak nebylo, museli by lidé v minulosti, kdy početné rodiny byly mnohem častější, houfně kolabovat.

Stanislav Zeman

Foto: Anička Guthrie / Člověk a Víra

Čeští dárci nově podporují studium bohoslovců v Bělorusku

Arcidiecézní charita Praha rozšířila program Adopce na dálku® do běloruského teologického semináře. Všech 26 studentů našlo své „adoptivní rodiče“ mezi českými rodinami.

Jediný katolický teologický seminář v Bělorusku se nachází ve městě Grodno. Škola nedostává žádné finanční prostředky od státu. Podporují ji především soukromí dárci. Na studium proto přispívají i rodiny seminaristů. Pro řadu z nich je obtížné tyto finance vynaložit, protože vedle toho musí studenti zajistit

kapesné na studijní materiály, cestovné, ošacení atd. Běloruským rodinám, které podporují svého syna ve studiu teologie, nyní pomohou čeští dárci.

Arcidiecézní charita Praha podpořila již více než 500 adeptů na duchov-

ní povolání z Indie a Ugandy. Další na podporu čekají. Jejich profily najdete na www.adopcenadalku.cz

Arcidiecézní charita podpořila studium již více než 500 seminaristů z Indie a Ugandy. Nově pomůže budoucím kněžím v Bělorusku.

Dárce myslel na ugandského chlapce ve své závěti – zaplatí mu studium

Pan František zůstane v našich srdcích a modlitbách. Patřil k těm obyčejně neobyčejným lidem, kteří nás dokáží inspirovat.

V lednu roku 2008 zaslechl informaci o programu Adopce na dálku®, a jelikož bydlel nedaleko kanceláře v Londýnské ulici, vypravil se rovnou k nám, aby vše viděl na vlastní oči. Vybíral tehdy z pěti dětí a volba padla na osmiletého Mulaniho, kluka z Ugandy, který už ve školce četl a chtěl se stát učitelem. Pan František sledoval studijní pokroky Mulaniho s obrovským zájmem, naprosto precizně ovládl podrobnosti školního systému v Ugandě, strukturu klasifikace i zkoušek. Chlapce ve svých dopisech povzbuzoval, těšil se z každého vysvědčení, které pečlivě uchovával. Na podzim roku 2020 prodělal pan

František mozkovou mrtvici a ta bohužel podlomila jeho zdraví. Následovala nemocnice, léčebna dlouhodobě nemocných a hospic. Je neuvěřitelné, že v tak náročném období pan František nepustil svou adopci z hlavy. Naopak. V posledním pořízení na svého Mulaniho nezapomněl – synovec pana Františka bude spravovat fond s padesáti tisíci korunami, ze kterých bude chlapci hrazeno následné vysokoškolské studium. Pan František nikdy nepochyboval, že chlapec studia mikrofinancí

Pracovnice Charity navštívila pana Františka v hospici a předala mu fotografii, dopis a videopozdrav od „jeho“ Mulaniho z Ugandy.

opravdu zvládne a dosažené vzdělání pomůže ke změně životních podmínek celé rodiny.

Fotografie: Archiv Arcidiecézní charity Praha

Správa církevního majetku v zemi závisti

Značný mediální rozruch vyvolalo nedávné nařčení kardinála Dominika Duky z „tunelování církevního majetku.“ Proč, pokud jde o majetek, je církev permanentně pod palbou nejrůznějších útoků, falešných nařčení a lží?

V poslední době se v médiích množí články, které se kriticky vyjadřují k hospodaření církve v České republice a snadno mohou u leckoho vyvolat pochybnosti o důvěryhodnosti biskupů a jejich spolupracovníků. Jedním z takových případů je i nehorázné nařčení pražského arcibiskupství z pokoutních obchodních praktik ze strany kverulant.org. Ačkoli už soud vydal předběžné opatření, jímž zakazuje této společnosti jakékoli šíření této lživé zprávy, stojí za povšimnutí, oč v celé „kauze“ jde. Církev se musí chovat odpovědně, rozložit rizika a najít v právním řádu České republiky optimální nástroje pro správu majetku. Pokud pan kardinál Dominik Duka zřídil Nadaci Arietinum, neudělal nic jiného, než zvolil jeden z možných způsobů, jak nasměrovat výnosy z majetku na veřejně prospěšné účely. Postupoval na základě návrhu světově uznávaných poradenských firem a dle schválení ekonomické rady arcidiecéze.

Osočit jej, že si finance „ulil“ pro sebe, to může jen ten, kdo spoléhá na lenost či neschopnost lidí vyhledat si stanovy, ve kterých je jasně uvedeno, že nadace bude vždy vedena pražským arcibiskupem, ať jím bude v budoucnu kdokoliv, a dále pak jeho nejbližšími spolupracovníky z arcibiskupství, které má právo si zvolit a zároveň kdykoliv odvolat. Takže jsme se opět staly svědky toho, že kvalitní práce se pomlouvá, zvolení bezpečného nastavení správy majetku se označí za podvod a úspěch a náročná práce řady lidí se dehonestuje.

Proč ty nikdy nekončící útoky?

Proč je ale církev tak často pod palbou tolika útoků, nepravd a lží? Je třeba si uvědomit, že diecéze a řady získaly v restitucích pozemky a další nemovitosti a až do roku 2042 budou dostávat finanční náhradu za nevydaný majetek. Církevní právnické osoby jsou lákavou kořistí těch, kteří by pod rouškou různých

návrhů rádi vydělali na „hodné“ a obchodně „nezkušené“ církvi. Je jistě lákavé získat pozemek pod cenou, slibovat vysoké zisky na finančních trzích atd. Útoky v médiích tak mohou přicházet od těch, kteří církvi závidí, neuspěli se svými plány či jejich nabídky nebyly akceptovány. V pražské arcidiecézi se v poslední době množí pomluvy a demagogie i od bývalého zaměstnance, který neplnil své pracovní povinnosti a byl proto propuštěn. Média navíc vykazují tendenci zobrazovat konflikty a kontroverze, což mnohé zprávy zamlžuje. Hledat poctivě a odpovědně skutečnost, vidět podařené investice, o to bohužel mnoho zájmu není. Díky Bohu za výjimky!

Jak skutečně hospodaříme?

Odhlédněme ale od mediálních útoků a podívejme se, s jakými skutečnými problémy se musí církev potýkat. Všechny diecéze musí v posledních

letech rozvíjet hospodářskou činnost, aby nahradily výpadek financí způsobený postupným ukončením státních subvencí na činnost. To sebou přináší mnoho nového. Jistě každý soudný člověk chápe, že rozjíždět byznys, začít tak radikální změnu v církvi, s sebou může přinášet riziko nepodařených kroků a omylů. Jistěže je každá špatná investice skvrnou na obrazu církve, ale všichni podnikatelé dobře vědí, že ne vždy se i přes dobrou vůli, odbornost a profesionalitu vše podaří.

V pražské arcidiecézi jsme na začátku minulého roku přiznali, že existovaly neperspektivní investice. Veřejně jsme uvedli, o jaké projekty šlo. Dnes mohou s radostí konstatovat, že hotel Clara Futura je pronajat novému provozovateli a už přináší Arcibiskupství pražskému pravidelný výnos z nájmu. Co se týká zámku Mostov, ten byl úspěšně prodán a získané finance budou investovány do nájemného bydlení v Praze. Jsem také rád, že hospodaření roku 2020, které bylo původně plánované s velkým schodkem, dopadlo vyrovnaným výsledkem.

Na jaře minulého roku jsme též konstatovali, že očekávání vysokého zisku z lesního hospodaření se nedostavilo. S kůrovcem nikdo nepočítal. Je škoda, že arcibiskupství nerozvinulo zavčas dřevařskou prvovýrobu, aby dřevo ze svých lesů lépe zhodnotovalo. Chyby se staly a bolí. Po válce je ale každý generál.

Jak získat důvěru věřících a společnosti?

Církvi záleží na důvěře věřících i celé společnosti. Dosáhnout ji lze jedině

dlouhodobou transparentností, prokázanou odpovědností a především výsledky. Bohužel právě ty se v hospodářské činnosti dostávají až se zpožděním. Proto jsme v pražské arcidiecézi zahájili od února postupnou kampaň, kterou chceme kněze, členy farních ekonomických a pastoračních rad seznamovat s kroky, které konáme pro zajištění církve.

V únoru dostali kněží obsáhlý dokument s názvem „Opatření ohledně hospodářské činnosti platné od 1. ledna 2021 na dobu 5 let pro pražskou arcidiecézi“ se žádostí, aby tento dokument prostudovali se svými farními a ekonomickými radami. Kolem Velikonoc pak byl do farností distribuován leták „Dobré hospodaření pro dílo Boží“, kde jsme nové kroky vysvětlovali pro širokou veřejnost. Do třetice byla sbírka na služné kněží, která se konala 16. května, doprovázena dalším le-

tákem, který vysvětloval, proč vzniká fond na služné kněží.

Český právní systém církev zcela správně vnímá jako veřejně prospěšnou organizaci. To znamená, že její cíl je služba druhým. Hospodářská činnost je pouze vedlejší a musí sloužit oné hlavní. Každý účetní ví, že u takto nastavené organizace dochází k řadě komplikací právní i daňové povahy. Další zajímavost pražské arcidiecéze spočívá v tom, že farnosti a kapituly vlastní v současné době více majetku než samotné Arcibiskupství pražské. Proto je třeba intenzivnější solidarity mezi farnostmi, jinak by se mohlo stát, že několik farností bude neúměrně bohatých, avšak celá řada farností bude strádat.

Majetek nemá ležet ladem, ale musí generovat zisk. Mohou ale farnosti rozvíjet samy na své IČ investiční záměry? Mají kapacitu na náročná jednání s velkými developery, když obchodní jednání vyžaduje odborníky a placené poradenské firmy? A hospodařit na vlastní IČ? Co má pan farář dříve dělat? Starat se o lidi nebo o majetek? Být odborníkem na duchovní oblast nebo specialistou v právu, ekonomice, daních, DPH a podnikání?

Dovolím si tedy na závěr položit otázku. Majitelé úspěšných firem využívají škálu rozmanitých právnických osob jako je investiční fond, akciová společnost, svěrečnický fond, které následně vlastní řadu dceřiných společností v podobě s.r.o. Proč by stejným způsobem nemohla postupovat i církev?

Mons. Jan Balík
generální vikář pražské arcidiecéze

Text vyšel na serveru Echo24.cz.

Foto: Jakub Šerých / Člověk a Víra

Kardinál Pell: Křesťanské pojetí utrpení proměňuje perspektivu - i ve vězení

Občas jsem nerozuměl, co Boží Prozřetelnost míní, ale vždycky jsem věřil, že ve všech těchto událostech je přítomen Bůh – říká kardinál George Pell, bývalý prefekt Ekonomického sekretariátu Svatého stolce.

8. června 2021 oslavil kardinál Pell 80. narozeniny. V rozhovoru pro Vatikánský rozhlas se vrací především k více než ročnímu pobytu ve vězení, ke kterému byl odsouzen na základě nepravdivých obvinění ze zneužití dvou chlapců. Na zproštění viny musel čekat 404 dní.

"Nikdy by mě nenapadlo, že se mi něco takového může stát. Tvrď jsem bojoval, aby k tomu nedošlo, ale bohužel bezúspěšně. Byla za tím určitá spleť okolností, lží a výmyslů, ale nakonec díky Nejvyššímu soudu přišlo osvobození."

Ve vězení, jak říká, se přesvědčil o potřebě vytrvalosti a významu těch nejzákladnějších věcí, jako je víra a odpuštění. Kardinál Pell vypráví, že se ve vězení

rozhodl psát deník. Zejména z historických důvodů, protože k uvěznění kardinála dochází zřídka. Na druhou stranu vnímal psaní deníku také jako dobrou terapii. Také svatý Pavel ve vězení psal – říká kardinál Pell.

"Moje víra a modlitba měla zásadní vliv a pomáhala k naprosté změně pohledu na dny ve vězení. Všem, kdo se mě ptají, opakuji, že můj pobyt ve vězení pro mě byl, že – řečeno v angličtině "package" – tedy "balíček", v tomto případě křesťanský, zkrátka funguje. Moje vlastní zkušenost ukázala, jak velmi nám pomáhá učení církve, jak pomáhá modlitba, hledání Boží milosti. Především, když pochopíme, že osobní utrpení může sloužit něčemu daleko většímu, že je můžeme spojit

s Ježíšovým utrpením. Jako křesťané víme, že jsme byli vykoupeni utrpením a smrtí Božího Syna. Když si uvědomujeme tuto hodnotu utrpení, mění se opravdu všechno."

Kardinál Pell v rozhovoru s Vatikánským rozhlasem opět vyzval k vykořenění sexuálního zneužívání nezletilých, které označil za rakovinu na těle církve. Zdůraznil, že v Austrálii se vyšlo na cestu směřující k důkladnému vymýcení těchto zločinů. Nicméně všichni biskupové a kněží musejí pochopit, že nelze dopustit, aby se tento skandál opakoval. Poukazuje také na to, že tyto události svědčí o naší nevěrnosti Ježíšovu učení. Kdyby se dbalo na dodržování desatera, nikdy by k takové situaci nedošlo, říká kardinál George Pell.

Genderové přeměny - nebezpečný trend

Za novou "sociální pandemií" a ideologickou módu označil britský týdeník The Economist nárůst případů poruchy pohlavní identity. Statistiky totiž ukazují, že případy takzvané pohlavní dysforie se stále častěji týkají mladých mužů ze západních zemí. Autoři článku zároveň varují před přístupem řady klinik, které navrhuji změnu pohlaví jako jedinou medicínu na vnitřní utrpení dospívajícího člověka.

Podle britského týdeníku případy genderových přeměn narostly ve srovnání se situací před deseti lety až třicetinásobně. Druhou stranou téže mince jsou ale stále častější soudní procesy, jako například nedávno uzavřená kauza Keiry Bellové. Tato mladá Angličanka vyhrála soud s klinikou, kde prošla změnou pohlaví. Ve dvaceti letech si uvědomila, že transformace její problémy nevyřešila. Bylo však už pozdě, protože změny, které podstoupila, jsou nevratné. Soud uznal, že navzdory vědomé shodě nebyla v té chvíli ještě dostatečně zralá pro takto dalekosáhlé rozhodnutí.

K podávání léků blokujících dospívání se ve Velké Británii nově nevyžaduje pouze shoda rodičů, nýbrž soudní roz-

hodnutí. Krok zpět učinilo také Finsko, kde došlo loni v červnu k revizi předpisů ohledně pohlavní dysforie a namísto změny pohlaví byla doporučena psychologická terapie. Podobnou cestou se již dříve vydalo také Švédsko. Dětská nemocnice Astrid Lindgrenové ve Stockholmu ohlásila, že již nebude podávat léky blokující dospívání nezletilým. Důvodem bylo vědomí o velkém množství zneužití. Průzkum provedený švédskou televizí zastavil vládní návrh zákona, který měl snížit věkovou hranici pro vykonání těchto zákroků na 15 let. Návrh se opíral o údajný výzkum o vysokém sklonu k sebevraždám mezi dětmi, kterým se nepodařilo podstoupit transformaci. Tento problém se měl týkat až čtyřiceti procent transsexu-

álních nezletilých. Novináři nicméně odhalili, že data jsou smyšlená a žádný vědecký výzkum je nepotvrdil. Připomeňme, že papež František označil genderovou ideologii za jeden z hlavních projevů zla v dnešním světě, za útok na různorodost a Boží kreativitu. Jak řekl, tato ideologie: *"Usiluje o podkopání základů lidskosti (...) a stává se kulturním diktátem, který nepřichází zdola, nýbrž je shora vnucován některými státy, jako jediná možná cesta kultury, které je nutné se přizpůsobit,"* uvedl papež František v knižním rozhovoru vydaném loni v únoru (Papa Francesco con Luigi Maria Epicoco, San Giovanni Paolo Magno, Edizioni Paoline, únor 2020).

Zdroj: Vatican News

Z diáře
KARDINÁLA DUKY

Z diáře
BISKUPA MALÉHO

Z diáře
BISKUPA WASSERBAUERA

Změna diářů vyhrazena – dle aktuálních opatření a situace v souvislosti s epidemií Covid-19.

1. 7. / 10.30

Mariánská Týnice / žehnání dostavěného ambitu místního kláštera / bohoslužba slova (vede Mons. Holub)

4. 7. / 11.00

Hrádek u Vlašimi / poutní mše sv.

4. 7. – 5. 7.

Velehrad / Národní pouť, Dny lidí dobré vůle

6. 7. – 7. 7.

Velehrad / plenární zasedání ČBK

18. 7. / 9. 30

Čelákovice / mše sv. na začátek misie dominikánů

24. 7. / 15.00

Horalka ve Sněžném v Orlických horách / Akademické týdny, zahájení 31. ročníku, mše sv. a zahajovací přednáška

14. 8. / 11.00

Liberk / Svatohubertská mše sv.

15. 8. / 10.00

Vsetín / poutní mše sv. a žehnání zvonů

26. 8. / 12.00

Králíky / mše sv. pro tábor ministrantů, návštěva poutního místa

29. 8. / 10.00

Hořovice / mše sv. u příležitosti 700. výročí kostela sv. Jiljí, požehnání nové farní budovy

5. 7.

Velehrad / Národní pouť, Dny lidí dobré vůle

6. 7. / 15.00

Praha-Staré Město / Betlémská kaple / bohoslužba k uctění památky Mistra Jana Husa

28. 8. / 10.00

Štíhlce / žehnání zvoničky

29. 8. / 10.00

Praha-Hradčany / katedrála / mše sv.

2. 7. / 16.30

Praha-Vinohrady / kostel sv. Ludmily / mše sv. za duchovní povolání

3. 7. / 10.30

Sázava / poutní mše sv.

4. 7. – 5. 7.

Velehrad / Národní pouť, Dny lidí dobré vůle

6. 7. – 7. 7.

Velehrad / plenární zasedání ČBK

11. 7. / 11.00

Hrádek u Vlašimi / poutní mše sv.

18. 7. / 10.00

Praha-Strahov / Strahovský klášter / mše sv.

25. 7. / 9.00

Velká Losenice / poutní mše sv.

25. 7 – 31. 7.

Runway junior

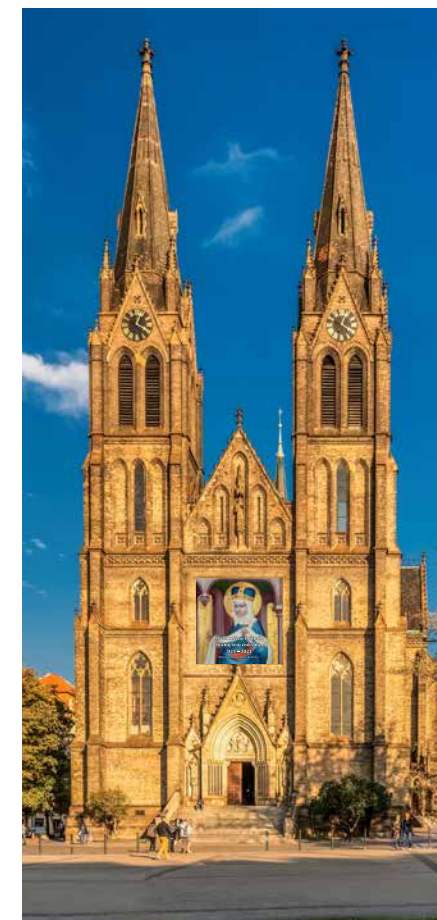

Foto: ŘKF u kostela sv. Ludmily Praha-Vinohrady

Foto: Michael Bujnovský / Člověk a Víra

Vzhledem k současné epidemii nemoci Covid-19 a se souvisejícími vládními opatřeními je možné, že některé níže uvedené akce budou zrušeny. Proto doporučujeme sledovat internetové stránky jednotlivých příspěvatelů.

PASTORAČNÍ STŘEDISKO CENTRUM PRO RODINU

■ **17. – 19. září** Jak naplnit prázdné hnízdo – víkendové setkání pro rodiče, kterým odcházejí děti z domova. Přihlášky na e-mailu info@pan-skydumrozmital.cz nebo telefonu 734 435 295.

■ **6. října – 8. prosince** Devatero pro rodiče – zážitkově vzdělávací kurz o výchově dětí předškolního věku. Devět lekcí, **od 18.30 do 20.30**, přihlášky na <https://pastorace.apha.cz/pro-rodinu/devatero-pro-rodice/>. Kapacita kurzu je omezená.

■ **12. října – 30. listopadu** Společná příprava na život v manželství – vždy v úterý **od 19.30 do 21.30** (Kolejný 4, Praha 6 – Dejvice). Snoubenci se přihlašují na <https://www.apha.cz/novinky/spolecna-priprava-na-zivot-v-manzelstvi-u-sv-vojtechy/>. Kapacita kurzu je omezená.

■ **16. října od 9.00 do 16.00** Sobota pro ženy. Programem provází P. Josef Prokeš, více viz <https://pastorace.apha.cz/pro-rodinu/duchovni-obnovy/soboty-pro-zeny/aktualni-nabidka/>.

www.apha.cz/ps

BRNĚNSKÉ CENTRUM NADĚJE A POMOCI

pořádá pro dívky ve věku 12–18 let prázdninový kurz „**Být sama sebou**“ v termínu **19.–23. 7. 2021**. Formou testů, kvízů a her se věnujeme otázkám rozvoje osobnosti, vztahů, přístupu k sexualitě, ale i módě a kosmetice. Více na stránkách www.cenap.cz

SVATÁ HORA – POUTNÍ MÍSTO Poutní slavnost Nanebevzetí Panny Marie

Titulární slavnost svatohorské baziliky, doporučený svátek, možnost získat plnomocné odpustky

■ **Sobota 14. srpna** – vigilie Mše svatá **od 19.30**, následuje světelný průvod. Ostatní mše svaté **od 7.00, 9.00 a 17.00**.

■ **Neděle 15. srpna** Hlavní mše svatá **od 9.00**, po ní následuje průvod s milostnou soškou Panny Marie Svatohorské. Ostatní bohoslužby jako v neděli, možnost získat plnomocné odpustky.

Noc na Svaté Hoře

Není to pětihvězdičkový hotel, co hlavního můžete při přespání na Svaté Hoře zažít. Ostatně poutníci lehávali často jen na slámě. Ani té se však nemusíte u nás bát. Noční prohlídka ambitu, krápníková kaple při svíčkách, vyhlídky, o jakých se vám nesnilo, večere s živou hudbou v barokní jídelně a mnoho dalšího. A samozřejmě také nejedno překvapení...

Účast možná pouze po předchozí rezervaci na prohlidka@svata-hora.cz. Více informací na webových stránkách.

E-shop Svaté Hory: <https://svata-hora.cz/internetovy-obchod>

www.svata-hora.cz

ŘKF U KOSTELA SV. LUDMILY PRAHA-VINOHRADY Výročí svaté Ludmily

Kostel sv. Ludmily na náměstí Míru je denně přístupný **od 12.00 do 16.30**. Mše svaté jsou každý den slouženy **od 16.30**, v neděli **od 9.00 a 11.00**. V levé boční lodi je výstava obrazů s duchovní tematikou. Nyní své „Obrazy ze sametu“ vystavuje malíř Miloš Koutecký.

■ **5. září od 19.00** Velký koncert na náměstí Míru – **Koncert pro českou kněžnu**. Úvod bude patřit české hymně. Během Meditace na staročeský chorál Svatý Václave od Josefa Suka budou odhaleny a rozsvíceny obnovené původní kandelábry od Františka

Foto: Vojtěch Pospíšil / Člověk a Víra

ka Křížka. Účinkovat bude Dvořákův symfonický orchestr pod vedením dirigenta Jaroslava Vodňanského a Pěvecký sbor katedrály sv. Víta, který bude řídit Josef Kšica. Pořadatelem je MČ Praha 2 ve spolupráci s farností.

■ **19. září od 11.00** Poutní slavnost kostela sv. Ludmily.

■ **23. září od 19.00** Závěr oslav – Vladislav Kučík – Pocta – 1100 svatá Ludmila. Vedle varhanních improvizací Jakuba Janšty, jsou zařazeny verše legendárních křesťanských básníků a také ukázka z díla J. K. Tyla v podání hereckých osobností. V premiéře pro tento koncert bude uvedena speciálně napsaná varhanní skladba Roberta Jiří „Fanfára svatá Ludmila.“

<http://ludmilavinohrady.cz>

ŘKF U KOSTELA SV. JAKUBA STARŠÍHO PRAHA-STODŮLKY

■ **4. července od 11.00** Poutní mše svatá u příležitosti svátku patrona kostela. Účast věřících se bude řídit platnými protiepidemickými nařízeními. (kostel sv. Prokopa)

■ **25. července od 8.00** Poutní mše svatá u příležitosti svátku patrona kostela. Účast věřících se bude řídit platnými protiepidemickými nařízeními. (kostel sv. Jakuba)

Příměstské exercicie

■ **16. – 19. srpna** v kostele sv. Jakuba Staršího a na farní zahradě Exercicie jsou pro všechny, kteří neodjíždí mimo Prahu na duchovní cvičení a chtějí využít klidného letního sídliště pro vlastní zamyšlení. V nabídce je jeden týden s duchovním programem. Téma: Získej vnitřní pokoj a tisíce okolo tebe naleznou spásu

Přednášející: P. Jiří Zeman
PROGRAM:
17.15 Eucharistická adorace a možnost zpovědi
18.00 Mše svatá
18.30 Přednáška a diskuse na farní zahradě pod vlahou letní oblohou
19.30 Zakončení – modlitba
Exerciciemi bude provázet P. Radek Tichý

Je možné přijít jen na jeden večer nebo chodit opakovaně (na všechny body programu nebo jen na některý). Není nutné se hlásit.

www.farnoststodulky.cz

ŘKF U KOSTELA SV. PROKOPA PRAHA-BRANÍK

■ **4. července od 10.30** Svatoprokopská pouť v kostele sv. Prokopa. Po mši svaté následuje poutní občerstvení a možnost přátelského popovídání s knězem i farníky. Všichni příznivci sv. Prokopa, farnosti i tamního kostela jsou srdečně zváni! Na závěr bude možnost si zahrát společenské hry.

<http://www.farnostbranik.cz>

ŘKF U KOSTELA SV. JAKUBA STARŠÍHO PRAHA-KUNRATICE

■ **4. července od 11.00** Poutní mše svatá ke cti sv. Prokopa v kostele sv. Prokopa v Praze-Hrncířích.

■ **25. července od 8.00 a od 9.30** Poutní mše svatě ke cti sv. Jakuba Staršího v kostele sv. Jakuba v Praze-Kunraticích.

www.farnostkunratice.cz

ŘKF U KOSTELA SV. GOTHARDA PRAHA-BUBENEČ

Připojte se k modlitbě za ostrov Anguilla a oblast Abcházie

Celosvětově zemřelo během pandemie nemoci Covid-19 téměř čtyři miliony lidí. Přesto v mnoha zemích prožívají lidé ještě palčivější a destrukční problémy. Někde žijí v politické nesvobodě, jinde se roky otevřeně válčí. I když jsme vzdáleni tisíce kilometrů a přímo nemůžeme udělat téměř nic, můžeme se za tyto krajiny modlit. V bubenečské farnosti i v letních měsících pokračuje Modlitba za svět.

Projekt Modlitba za svět byl zahájen na podzim 2019 v kostele sv. Gotharda v Praze 6 – Bubenci. Od té doby se tamní farnost každý měsíc modlí za mír a život v bezpečí v jedné z více než dvou set světových zemích. Přidat se může každý.

Na červenec a srpen zařadil duchovní otec projektu a katolický farář Miloš Szabo dvě oblasti, jejichž obyvatelé nežijí v samostatnosti a svobodě. Nejsou ani suverénními státy, ani se necítí být plnohodnotnými součástmi země, pod které oficiálně spadají. Jedná se o karibský ostrov Anguilla, který má sice velkou míru autonomie, ale stále je součástí zamořského území Spojeného království. Mše svatá za oblast Anguilla bude sloužena v pondělí **5. července od 17.30** v kostele sv. Gotharda v Praze 6 – Bubenci. Následovat bude přednáška o historii, politické

a náboženské situaci na tomto ostrově.

Druhý letní měsíc bude patřit v projektu Modlitba za svět asijské oblasti Abcházie. Oficiálně je součástí Gruzie. Přesto, že vyhlásila v roce 1993 svoji nezávislost, samostatnost této země uznává dnes pouze sedm států. Ostatní světové země svrchovanost Abcházie nikdy neuznaly. Mši svatou za tuto oblast bude P. Szabo sloužit v bubenečském kostele sv. Gotharda v pondělí **2. srpna od 17.30**. A po bohoslužbě bude následovat tradiční přednáška, představení území, náboženských a kulturních tradic. Součástí projektu Modlitba za svět je také sbírka na pomoc obyvatelům oblastí a zemí na jejichž úmysly se farnosti zapojují do projektu celý měsíc modlí.

<http://www.farnostbubeneč.cz>

KOMUNITA CHEMIN NEUF

■ **9. – 14. července** EXODUS – letní setkání pro mládež 14–18 let. Více informací a registrace na webových stránkách komunity.

■ **1. – 7. srpna** KÁNA – letní setkání pro páry (i rodiny s dětmi) na Velehradě. Více informací a registrace na: www.kana4you.cz.

■ **12. – 16. září** Anamnéza – duchovní cvičení v tichu podle sv. Ignáce. Více informací a registrace na webových stránkách komunity.

www.chemin-neuf.cz

Foto: Dušan Kadlec / Člověk a Víra

FRANTIŠKÁNSKÝ KLÁŠTER V HÁJKU

■ **1. srpna od 11.00** Františkánská pouť mladých, P. Jakub Sadílek OFM

■ **2. srpna od 18.00** Porciunkule, P. Serafín Beníček OFMCap.

■ **14. srpna od 11.00** Nanebevzetí Panny Marie, P. Rafael Tresa OP

■ **18. – 22. srpna** New Dawn

www.hajek.ofm.cz

KLÁŠTER KAPUCÍNŮ PRAHA-NOVÉ MĚSTO

■ **Každý první pátek v měsíci** po mši svaté sloužené od 18.00 následuje hodinová moderovaná adorace s relikvií sv. otce Pia z Pietrelciny.

■ **Každou středu od 18.00** (pokud se neslaví památka či svátek) je sloužena mše svatá ke cti sv. Josefa, jehož rok právě prožíváme.

www.kapucini.cz

KRÁLOVSKÁ KOLEGIÁTNÍ KAPITULA SV. PETRA A PAVLA NA VYŠEHRADĚ

Varhanní Vyšehrad

■ **11. července od 19.00** Roman Hauser – C. Saint-Saëns, L. Vierne, J.-P. Rameau, J. S. Bach, H. Willan. Prohlídka varhan.

■ **14. července od 19.00** Koncert studentů HAMU (vstup zdarma).

■ **18. července od 19.00** Jiřina Dvořáková-Marešová & Jiří Bachtík (trubka) – T. Dubios, G. T. Telemann, B. A. Wiedermann, C. Franck, T. Hansen, D. Vačkář.

■ **25. července od 19.00** Gereon Krahforst – M. Dupré, S. S. Wesley, S. Karg-Elert, J. Demessieux, J. S. Bach, improvizace. Prohlídka varhan.

■ **1. srpna od 19.00** Výročí Antonína Dvořáka – Michaela Zajímí & Michael Kubečka (zpěv), Petr Čech – A. Dvořák, Ch.-M. Widor, F. Mendelssohn-Bartholdy.

Vstupné na místě 100/150 Kč.

www.kkvys.cz

KOLEGIÁTNÍ KAPITULA VŠECH SVATÝCH NA HRADĚ PRAŽSKÉM Oslavy svátku sv. Prokopa v kapitulním chrámu Všem svatých na Hradě pražském

■ **4. července od 15.00** Slavnostní nešpory, **od 15.30** Pontifikální mše svatá, hlavní celebrant J. M. Marian R. Kosík, O.Praem., opat novoříšský.

Při bohoslužbách bude možné uctít ostatky sv. Prokopa Divoťvůrce. Mše svatá doprovodí zpěvem sbor řeckokatolické farnosti Nejsvětější Trojice

v Praze pod vedením Ing. Miroslava Vojtičky.

<http://kapitulavsv.cz>

SVATOVÍTSKÉ VARHANNÍ VEČERY

Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze ve spolupráci se Správou Pražského hradu pořádá pod záštitou kardinála Dominika Duky v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě jubilejní desátý ročník mezinárodního festivalu Svatovítské varhanní večery. Festival v pěti koncertních večerech opět nabídne zájemcům o varhanní hudbu mimořádný zážitek v jedinečném prostředí svatovítské katedrály. Bližší informace, jakož i předprodej vstupenek, naleznete na webových stránkách festivalu www.varhannifestival.cz.

■ **Čtvrtek 1. července od 19.00** Koncert k životnímu jubileu Miroslava Kejmara. Miroslav Kejmar – trubka, křídlovka, Josef Kšica – varhany; F. X. Brixi, G. F. Händel, T. Albinoni, A. Piazzola.

■ **Úterý 6. července od 19.00** Koncert k 180. výročí narození Antonína Dvořáka. Pražský katedrální sbor, Přemysl Kšica – varhany, Josef Kšica – dirigent; A. Dvořák: Mše D dur „Lužanská“.

■ **Úterý 13. července od 19.00** Reinhard Seeliger (Německo) – varhany; J. S. Bach, M. Dupre, C. Franc.

■ **Úterý 20. července od 19.00** Ján Vladimír Michalko (Slovensko) – varhany; J. G. Töpfer, J. Ch. Rinck, M. Bázlik.

■ **Úterý 27. července od 19.00** Daniela Valtová Kosinová – varhany; J. S. Bach, O. Messianen.

USTANOVENÍ

■ **ThLic. Pavel Frývaldský, Th.D.,** byl na základě změny ustanovení – dodatku k dekretu jmenován a ustanoven kaplanem Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy s účinností od 1. října 2021 do 30. září 2026.

■ **P. Mgr. Jan Maria Vianney Pavel Hanáček O.Carm.** byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. července 2021 jmenován a ustanoven rektorem filiálního kostela sv. Havla Praha-Staré Město v Římskokatolické farnosti u kostela Matky Boží před Týnem Praha-Staré Město.

■ **P. Mgr. Zachariáš Tomáš Kristek O.Praem.** byl se souhlasem svého řeholního představeného s účinností od 1. července 2021 uvolněn z funkce

ce farního vikáře Římskokatolické farnosti u kostela sv. Ludmily Praha-Vinohrady a s účinností od téhož data byl jmenován a ustanoven farním vikářem Římskokatolické farnosti u kostela sv. Václava Praha-Smíchov.

■ **P. ThLic. Mgr. Cyril Tomáš Matějec, Ph.D. et Ph.D., O.Praem.** byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. července 2021 jmenován a ustanoven farním vikářem Římskokatolické farnosti u kostela sv. Ludmily Praha-Vinohrady.

■ **PhDr. ThLic. Jaroslav Mrňa, Ph.D.,** byl s účinností od 1. července 2021 uvolněn z funkce farního vikáře Římskokatolické farnosti u kostela sv. Jakuba Staršího Praha-Stodůlky a z funkce kaplana Církevní mateřské školy Srdíčko, se sídlem Podpěrova 1879/2, 155 00 Praha 13 – Stodůlky, a s účinností od téhož data byl jmenován a ustanoven výpomocným duchovním Římskokatolické farnosti Roudnice nad Labem.

■ **P. Mgr. Jindřich Martin Poláček OP** byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. června 2021 uvolněn z funkce administrátora Římskokatolické farnosti u kostela sv. Jiljí Praha-Staré Město a s účinností od téhož data do 31. května 2022 byl jmenován a ustanoven farním vikářem Římskokatolické farnosti u kostela sv. Bartoloměje Praha-Kyje.

■ **P. Samuel Privara SJ** byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. července 2021 jmenován a ustanoven farním vikářem Římskokatolické akademické farnosti Praha.

■ **P. Mgr. Juan Bautista Ignacio Provecho López OSA** byl na svoji žádost jako řeholního představeného s účinností od 1. června 2021 jmenován a ustanoven rektorem klášterního kostela sv. Josefa Praha-Malá Strana.

■ **P. Mgr. Antonín Marek Příkaský O.Carm.** byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. července 2021 uvolněn z funkce farního vikáře Římskokatolické farnosti u kostela sv. Fabiána a Šebestiána Praha-Liboc a z funkce rektora filiálního kostela sv. Havla Praha-Staré Město v Římskokatolické farnosti u kostela Matky Boží před Týnem Praha-Staré Město.

■ **Dr. Ondřej Salvét** byl s účinností od 1. července 2021 do 30. června 2022 jmenován a ustanoven výpomocným duchovním Římskokatolické akademické farnosti Praha.

■ **Angelo Jason Scarano, Th.D., S.S.L.,** byl s účinností od 1. června 2021 uvolněn z funkce administrátora Římskokatolické farnosti Dobříš a s účinností od téhož data do 30. června 2026 byl jmenován a ustanoven farářem Římskokatolické farnosti Dobříš.

■ **Ing. Mgr. Robert Benno Štěpánek** byl s účinností od 1. července 2021 uvolněn z funkce farního vikáře Římskokatolické farnosti u kostela sv. Václava Praha-Smíchov a s účinností od téhož data byl jmenován a ustanoven farním vikářem Římskokatolické farnosti Sedlčany.

■ **doc. David Vopřada, Dr.,** byl s účinností od 1. října 2021 uvolněn z funkce kaplana Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy.

ŽIVOTNÍ JUBILEA

■ **František Klíma,** kněz pražské arcidiecéze ve výslužbě, 7. 7. 1933 (88 let)

■ **P. Mgr. Oldřich Prachař OFMConv,** výpomocný duchovní u klášterní baziliky sv. Jakuba Staršího v Praze-Starém Městě, 8. 7. 1936 (85 let)

■ **P. PhDr. Marek Pučalík, Ph.D., O.Cr.,** převor, vyučující na KTF UK, 11. 7. 1976 (45 let)

■ **P. Mgr. Michael Josef Pojezdný O.Praem.,** emeritní opat, 17. 7. 1943 (78 let)

■ **Mgr. Václav Revenda,** administrátor ve Voticích, 17. 7. 1986 (35 let)

■ **Mgr. Karol Laburda,** výpomocný duchovní v Praze-Modřanech, 23. 7. 1956 (65 let)

■ **P. Mgr. Jindřich Martin Poláček OP,** farní vikář v Praze-Kyjích, 31. 7. 1976 (45 let)

■ **Mgr. Vladimír Kelnar,** kanovník, okrskový vikář, farář u kostela Matky Boží před Týnem v Praze-Starém Městě, 2. 8. 1961 (60 let)

■ **P. Benedikt Vladimír Holota OFM,** na odpočinku v Praze, 5. 8. 1922 (99 let)

■ **P. Dr. Ing. Alois Křišťan, Th.D., SDB,** ředitel JABOK, 6. 8. 1956 (65 let)

■ **Ing. Mgr. Roman Farion,** trvalý jáhen ve Vlašimi, 11. 8. 1961 (60 let)

■ **Mons. Anton Otte,** emeritní kanovník, 15. 8. 1939 (82 let)

■ **P. Mgr. Richard Róbert Štajniger O.Praem.,** výpomocný duchovní vikariátu Stará Boleslav, 17. 8. 1976 (45 let)

■ **Mgr. Martin Vlček,** administrátor v Sedlci-Prčici, 19. 8. 1976 (45 let)

■ **František Říha,** administrátor v Louňovicích pod Blánkem, 22. 8. 1933 (88 let)

■ **P. Lukáš Lipenský O.Cr.,** administrátor u kostela sv. Petra v Praze-Novém Městě, 24. 8. 1981 (40 let)

■ **P. Ing. Miloslav Fiala O.Praem.,** na odpočinku v Praze, 28. 8. 1928 (93 let)

■ **RNDr. Mgr. Pavel Křížek,** výpomocný duchovní v Praze-Vinohradech a v Praze-Vršovicích, 31. 8. 1946 (75 let)

VÝROČÍ SVĚCENÍ

■ **P. Mgr. Jindřich Martin Poláček OP,** farní vikář v Praze-Kyjích, 2. 7. 2011 (10 let)

■ **P. Georges Mondo Makonzo SVD,** farní vikář v Kolíně, 13. 7. 2011 (10 let)

■ **Mgr. Miloš Hrnčíř,** trvalý jáhen v Roudnici nad Labem, 21. 7. 2001 (20 let)

■ **P. Jan Vývoda SDB,** výpomocný duchovní v Praze-Kobylicích, 25. 7. 1967 (54 let)

■ **JCLic. Rudolf Hušek,** kněz česko-budějovické diecéze, advokát MCS, 6. 8. 2016 (5 let)

■ **Mons. prof. PhDr. Petr Piřha, CSc., Dr. h. c.,** probošt kapituly, kaplan Jeho Svatosti, 26. 8. 1969 (52 let)

■ **Mgr. Jiří Neliba,** výpomocný duchovní v Kladně, 28. 8. 1971 (50 let)

RADIO PROGLAS

■ **4. 7. (9.00)** Kostel sv. Bartoloměje v Pardubicích (P. Antonín Forbelský)
 ■ **11. 7. (9.00)** Katedrála sv. Petra a Pavla v Brně
 ■ **18. 7. (9.00)** Kostel Věch svatých v Litoměřicích (P. Józef Szeliga)
 ■ **25. 7. (9.00)** Kostel sv. Jana Křtitele v Šumperku

■ **1. 8. (9.00)** Kostel sv. Bartoloměje v Pardubicích (P. Antonín Forbelský)
 ■ **8. 8. (9.00)** Katedrála sv. Petra a Pavla v Brně
 ■ **15. 8. (9.00)** Kostel Věch svatých v Litoměřicích (P. Józef Szeliga)
 ■ **22. 8. (9.00)** Kostel sv. Jana Křtitele v Šumperku
 ■ **29. 8. (9.00)** Kostel sv. Jana Nepomuckého v Hluboké nad Vltavou (P. Tomas van Zavrel)

Aktuální program: www.proglas.cz/ program

Změna vyhrazena.

TELEVIZE NOE

■ **3. 7. (15.00)** Lidečko, primiční mše sv. P. Dominika Kováře
 ■ **4. 7. (10.00)** Uničov, záznam primiční mše sv. P. Petra Gottharda Kryštofa Janíčka
 ■ **5. 7. (15.00)** Kyjov, primiční mše sv. P. Filipa Hochmana
 ■ **11. 7. (10.00)** Přenos mše svaté
 ■ **18. 7. (10.00)** Přenos mše svaté
 ■ **25. 7. (10.00)** Kaple Telepace, mše sv. s premonstráty

■ **1. 8. (10.00)** Nové Město na Moravě, mše sv. z Akademických týdnů
 ■ **8. 8. (10.00)** Přenos mše svaté
 ■ **15. 8. (10.00)** Přenos mše svaté
 ■ **22. 8. (10.00)** Přenos mše svaté ze Slopného
 ■ **29. 8. (10.00)** Přenos mše svaté

Aktuální program: www.tvnoe.cz/ program

Změna vyhrazena.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

ČERVENEC

Všeobecný úmysl

Za přátelství ve společnosti: Modleme se, abychom i v okolnostech sociálního, ekonomického a politického napětí nabyli odvahy a odhodlání vést dialog a nabízet přátelství.

Národní úmysl

Děkujeme Bohu za mladé lidi a prosíme, aby obdařil jejich srdce novou milostí a aby dobře rozlišovali podstatné kroky ve svém životě. Modleme se také za organizátory, hosty a samotné účastníky Celostátního setkání mládeže v Hradci Králové.

SRPEN

Evangelizační úmysl

Církev: Modleme se za církev, aby přijímala z Ducha Svatého milost a sílu obnovovat se ve světle evangelia.

Národní úmysl

Děkujeme za prázdniny a dovolené a prosíme za všechny, kdo potřebují oddech; ať přijmou k odpočinku i Ježí-

šovu nabídku: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ (Mt 11,28)

DUCHOVNÍ CVIČENÍ NA SVATÉ HOŘE

www.svata-hora.cz

■ **Od 5. července do 9. července** Exercicie „Eliáš – stát před živým Bohem“ / P. Angelo Scarano

■ **Od 12. července do 16. července** Exercicie pro všechny „Maria v životě křesťana“ / Mons. Josef Žák

■ **Od 19. července do 23. července** Exercicie „Křesťan a sebezpřijetí“ / P. Josef Michalčík, CSsR

■ **Od 29. července do 1. srpna** Exercicie / P. Karel Satoria

■ **Od 2. srpna do 6. srpna** Exercicie „Spravedlivý Job – tajemství utrpení a zla“ / Václav Čáp

■ **Od 22. srpna do 28. srpna** Exercicie pro kněze / P. Miloslav Kabrda, SDB

■ **Od 6. září do 10. září** Exercicie „Věříme v Boží prozřetelnost?“ / P. Jan Kuník, CSsR

■ **Od 13. září do 17. září** Exercicie „Kráľ David – Hospodinův záměr s člověkem“ / P. Petr Beneš, CSsR

■ **Od 20. září do 24. září** Exercicie „Ježíš nás uzdravuje v Eucharistii“ / P. Josef Michalčík, CSsR

■ **Od 30. září do 3. října** Exercicie pro seniory „Pokoř v srdci ve stáří“ / Mons. Aleš Opatrný

Vzhledem k epidemické situaci mohou nastat změny, proto doporučujeme sledovat webové stránky pořadatele.

Foto: Foto: Pastorační středisko – Centrum pro rodinu

HISTORICKÝ KALENDÁŘ

2. července 1221

Na Šacké hoře (Schatzberg) došlo k uzavření dohody mezi představiteli církve a státu. Král Přemysl Otakar I. potvrdil pražské diecézi privilegia, která byla zrušena v dřívějších rozbrojích. Například biskupští poddaní byli osvobozeni od zemských robot, došlo k uznání soudní pravomoci pražského biskupa nad duchovenstvem či bylo zakázáno šlechtě vyžadovat od klášterů pohostinství.

3. července 321

Císař Konstantin Veliký zavedl v celé římské říši neděli dnem náboženského svátku a odpočinku.

4. července 1991

Federální shromáždění schválilo Zákon č. 308/1991 Sb. – Zákon o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.

7. července 1421

Synoda husitského duchovenstva v Praze odsoudila odchylky od čtyř pražských artikulí.

9. července 381

Skončil První konstantinopolský koncil, který mimo jiné podporil Nicejské vyznání a doplnil ho o věroučné výroky týkající se božství Ducha svatého. Také se vypořádal s ariánstvím, bludem, který popíral božství Ježíše Krista.

13. července 1931

Arcibiskup František Kordač rezignoval na funkci arcibiskupa pražského.

6. srpna 1621

Císař Ferdinand II. zrušil Rudolfův majestát z roku 1609, který potvrzoval náboženskou svobodu v českých zemích. Pergamenovou listinu prý buď roztrhal vlastníma rukama, nebo přestříhl nůžkami.

7. srpna 1731

Zemřel pražský arcibiskup František Ferdinand Khünburg.

14. srpna 1431

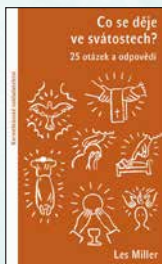
Husitská vojska vedena Prokopem Holým porazila téměř bez boje v bitvě u Domažlic křížovou výpravu, které velel markrabě Friedrich Braniborský a kardinál Julián Cesarini.

31. srpna 1971

V Praze a Bratislavě se konala ustavující schůze Sdružení katolických duchovních Pacem in terris. V tento den vstoupilo v platnost povolení činnosti ze strany státu.

KNIŽNÍ NOVINKY

KARMLITÁNSKÉ
NAKLADATELSTVÍ

CO SE DĚJE VE SVÁTOSTECH?
Les Miller
Brož., 68 str., 119 Kč

KOSTEL – NÁVOD K POUŽITÍ
Jiří Macháně
Brož., 56 str., 99 Kč

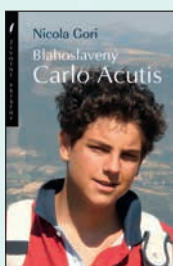

VYRÁVĚJ MI O SVATÉM PŘIJÍMÁNÍ
Bruno Ferrero
Váz., 52 str., 229 Kč

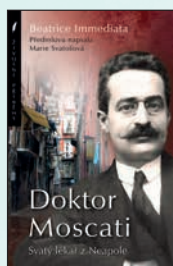

DĚDICTVÍ OTCŮ 2022
Kroužková, 62 str., 69 Kč

PAULÍNKY

BLAHOŠLAVENÝ CARLO ACUTIS
Nicola Gori
Brož., 128 str., 229 Kč

DOKTOR MOSCATI
Beatrice Immediata
Brož., 200 str., 249 Kč

PŘÍZRAK Z KOLOSEA
Sophie de Mullenheim
Brož., 232 str., 259 Kč

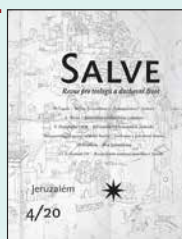

KVÍTKY SVATÉHO FRANTIŠKA
Váz., 192 str., 299 Kč

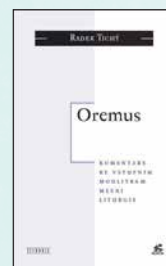
KRYSTAL OP

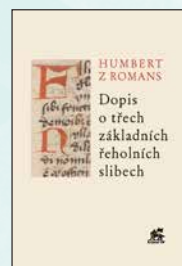
NA ŽIVOT A NA SMRT
Sophie Laurent
Brož., 296 str., 329 Kč

SALVE 4/2020 – JERUZALÉM
Brož., 184 str., 100 Kč

OREMUS. KOMENTÁŘE KE VSTUPNÍM MODLTBÁM MEŠNÍ LITURGIE
Radek Tichý
e-kniha, 130 Kč

DOPIS O TŘECH ZÁKLADNÍCH ŘEHOLNÍCH SLIBECH
Humbert z Romans
Brož., 76 str., 100 Kč

PORTÁL

MOKROZEM/SUCHOZEM
Michael Engler
Váz., 64 str., 279 Kč

ODPUSTIT DRUHÝM, ODPUSTIT SOBĚ
Amélia Fleurot
Váz., 192 str., 299 Kč

RACIONÁLNĚ-EMOČNÍ TERAPIE
Daniel Fryer
Brož., 264 str., 399 Kč

ŽIVOT V PAPIŇÁKU
Paul T. Mason, Randi Kreger
Brož., 296 str., 449 Kč